

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการศึกษา การอภิปราย ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของ การศึกษาเรื่อง “ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพลท์ครัก จำกัด จังหวัดเชียงใหม่” ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความสุขในการทำงานของพนักงาน บริษัท เพลท์ครัก จำกัด จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสุขในการทำงานของ พนักงานและความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับองค์ประกอบที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพลท์ครัก จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่มีผลต่อความสุขในการทำงานใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านผู้นำ (Leadership) 2. ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน (Social Relationship) 3. ด้านลักษณะงาน (Job) 4. ด้านค่านิยมร่วม ขององค์กร (Organization's Shared Values) และ 5. ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work life) ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่ระดับความสุขในการทำงานของพนักงานในภาพรวม

จะเบี่ยงบานวิธีการศึกษา ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยรวมรวมและเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตอบด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการเก็บข้อมูลจากพนักงานที่ ปฏิบัติงาน ณ บริษัท เพลท์ครัก จำกัด (สำนักงาน) และร้านขายยาสาขาต่างๆ จำนวน 12 แห่งใน จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 110 คน ส่วนข้อมูลที่ได้คำนวณโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าแจกแจงแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance: ANOVA) การทดสอบสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการเปรียบเทียบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) โดยใช้โปรแกรม สำหรับ SPSS 15.0 for Windows ในการวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่าพนักงานบริษัท เฟิลท์ครรภ์จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดมีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 ระดับการศึกษา ส่วนมากพนักงานจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากถึง 91 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7 ส่วนอายุการทำงานส่วนใหญ่พนักงานมีอายุงานตั้งแต่ 1 ปีแต่ไม่ถึง 3 ปีมีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงานถึง 80 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของพนักงาน บริษัท เฟิลท์ครรภ์ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

แบบสอบถามที่ใช้เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของพนักงาน ใช้คำนวณในการวัดสเกลทั้งส้นคิดหรือ Likert Scale โดยตัวแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบใน 5 ด้านนั้น ประกอบด้วย 1. ด้านผู้นำ (Leadership) 2. ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน (Social Relationship) 3. ด้านลักษณะงาน (Job) 4. ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร (Organization's Shared Values) และ 5. ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work life)

ตอนที่ 2 วัดความคิดเห็นต่อความสุขในการทำงานในด้านภาพรวม ซึ่งจะนำไปสู่ ระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน โดยเมื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งสองตอนโดยในตอนที่ 1 ผู้ศึกษาได้ทำการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 5 ด้าน โดยใช้วิธีการ Reliability Analysis พบร้าค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่น (α) รวมที่ 0.958 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์มากสามารถยอมรับได้ ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้ศึกษาได้ทำการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.901 แสดงว่าแบบสอบถามในตอนที่ 2 ก็มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์มากสามารถยอมรับได้เช่นกัน

ตอนที่ 2.1 ระดับความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เฟิสท์ดราก จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุงาน ตำแหน่งงานรวมถึงระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เฟิสท์ดราก จำกัด ซึ่งเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความสุขในการทำงานใช้วิธีการวิเคราะห์คะแนนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคำถามความสุขในการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม 8 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ท่านมีความรู้สึกเพลิดเพลินและสนุกกับงานที่ทำ
2. ท่านได้ทำงานที่ดีและมีความภาคภูมิใจในงานที่ทำ
3. ท่านได้ทำงานร่วมกับคนดีๆ
4. ท่านรับรู้ว่างานที่ทำอยู่นั้นมีความสำคัญ
5. ท่านทราบว่ามีคนเห็นคุณค่าของงานที่ท่านทำ
6. ท่านมีความรับผิดชอบต่องานที่ท่านทำ
7. ท่านรู้สึกสนุก มีความสุขในที่ทำงาน
8. ท่านมีความรู้สึกว่าได้รับการกระตุ้นและเสริมพลังในการทำงาน

ซึ่งจากการศึกยาระดับความสุขในการทำงานของพนักงานพบว่าได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.95 แสดงว่าพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า พนักงานบริษัท เฟิสท์ดราก จำกัด จำนวนร้อยละ 74.5 มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง รองลงมา r้อยละ 23.6 มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 1.8 มีความสุขอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อประเด็นคำถามความสุขในการทำงานในภาพรวม พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อประเด็นย่ออยู่ในระดับเห็นด้วยมากเกินทุกประเด็นคำถาม ยกเว้นในประเด็นที่ว่าพนักงานมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ และการรับรู้ว่างานที่ทำอยู่นั้นมีความสำคัญที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า พนักงานส่วนใหญ่มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าพนักงานที่มีความสุขจะต้องอยู่บนพื้นฐานองค์ประกอบที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความสุขในการทำงานทั้งในด้านผู้นำ ด้านค่านิยมร่วมในองค์กร ด้านลักษณะงาน ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานและด้านคุณภาพชีวิตในที่ทำงานซึ่งองค์ประกอบทุกด้านต้องมีส่วนร่วมในการสร้างความสุขในการทำงานให้เกิดขึ้น โดยพนักงานที่มีความสุขในการทำงานจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพฤติกรรมที่เป็นไปในทางที่องค์กรต้องการ สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาสติปัญญา ตลอดจนสามารถดึงศักยภาพที่มีมาใช้ในการทำงานได้อย่างเต็มที่ รวมถึงบุคคล

เหล่านี้จะสามารถเข้าใจถึงธรรมชาติและความแตกต่างของมนุษย์ได้เป็นอย่างดีอันจะนำมาสู่การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน

ตอนที่ 2.2 ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในการทำงานด้านต่างๆ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์ประกอบในการทำงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่าaniymร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในการทำงานในด้านผู้นำ

จากการศึกษาพบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อยด้านภาพรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 5 ปัจจัย คือหัวหน้าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาทีมงาน หัวหน้าสามารถสร้างให้พนักงานตระหนักรถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่าaniymร่วมขององค์กร หัวหน้าสามารถสร้างแรงจูงใจให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวหน้าสามารถสร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน และหัวหน้าเป็นบุคคลที่อุทิศตนเองให้กับพนักงานและองค์กร ส่วนปัจจัยที่เหลืออีก 5 ปัจจัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีเห็นด้วยในระดับเห็นด้วยปานกลาง ประกอบไปด้วยปัจจัย หัวหน้างานสามารถสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับพนักงานทั้งองค์กร หัวหน้างานของท่านสร้างการสื่อสารแบบสองทางที่เปิดเผยและโปร่งใสให้เกิดขึ้นในองค์กร หัวหน้างานสามารถดึงศักยภาพของท่านออกมายield เพื่อให้ท่านสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวหน้างานเป็นบุคคลที่เน้นในเรื่องของการกระจายอำนาจให้กับพนักงานในการทำการกิจและหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ และหัวหน้างานจะดำเนินการให้ความสำคัญกับความสำเร็จที่เกิดขึ้นโดยท่านอย่างสม่ำเสมอ

2. ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในการทำงานในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน

พนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.02 และเมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อยพบว่าพนักงานมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุดใน 3 ปัจจัยย่อยดังต่อไปนี้ เพื่อนร่วมงานมีความเมื่อยล้าหรือต้องท่าน เพื่อนร่วมงานให้ความใส่ใจท่าน และพนักงานรู้สึกดีมีความสุข เพลิดเพลินเมื่ออยู่กับเพื่อนร่วมงาน สำหรับปัจจัยย่อยที่เหลือพบว่าพนักงานมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ประกอบด้วย เพื่อนร่วมงานให้ความสำคัญกับท่าน เมื่อท่านมีปัญหาสามารถปรึกษาเพื่อร่วมงานของท่านได้ทุกเรื่องท่านและเพื่อนร่วมงานต่างฝ่ายต่างเอื้อผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ท่านได้รับการสนับสนุนจาก

เพื่อนร่วมงานในทุกๆเรื่อง ท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับเพื่อนร่วมงานและสุดท้ายท่านมีการแบ่งปันความรู้สึกกันอย่างเปิดเผยและกวาง宏วะระหว่างเพื่อนร่วมงาน

3. ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านลักษณะงาน

พนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านลักษณะงานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 และเมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อยด้านภาพรวม พบร่วมกับพนักงานมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 1 ปัจจัยย่อย คือ งานที่รับผิดชอบในปัจจุบันต้องใช้ความรับผิดชอบเป็นอย่างมาก ส่วนปัจจัยย่อยที่พนักงานมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ประกอบไป 6 ปัจจัยย่อย ได้แก่ หน้าที่ที่ทำมีความเด่นชัด ลักษณะงานมีความเป็นระบบ ระเบียบ แบบแผนที่แน่นอน มีอำนาจในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบ สามารถควบคุมงานที่ทำได้ด้วยตัวเอง เข้าใจถึงความสำคัญของงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันและได้ทำงานที่มีความชำนาญด้วย ส่วนปัจจัยย่อยที่เหลือ พนักงานมีเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ท่านได้รับงานที่มีความท้าทายต่อความสามารถของท่าน ท่านมีโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน งานที่ท่านทำมีความน่าสนใจหลายลักษณะและท้าทายความสามารถของท่าน และท่านมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่

4. ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านค่านิยมร่วมขององค์กร

พบร่วมกับพนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านค่านิยมร่วมขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.70 และเมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อย พบร่วมผู้ดูดูแบบสอบถามมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากอยู่ 5 ปัจจัยย่อย คือ ท่านเข้าใจว่างานที่ท่านทำส่งผลต่อองค์กรอย่างไร ท่านมีพฤติกรรมในการทำงานที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่องค์กรต้องการ ท่านตระหนักร่วมกับความสำเร็จในงานของท่านมีผลตามเป้าหมายค่านิยมขององค์กร ท่านมีความเชื่อในค่านิยมร่วมขององค์กรและได้นำไปปฏิบัติ ท่านยึดถือเป้าหมายและคุณค่าขององค์กรประหนึ่งเป็นเป้าหมายของตัวเอง ส่วนปัจจัยย่อยที่เหลือ ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญหรือมีความหมายต่อองค์กรพบว่าพนักงานมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

5. ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน

พบร่วมกับพนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.70 และเมื่อพิจารณาจากปัจจัยย่อย พบร่วมกับพนักงานมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 3 ปัจจัยย่อย คือ ท่านอยู่ในสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและใจ ท่านมีชีวิตที่มีความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน ท่านสามารถแบ่งเวลาในการทำงานต่างๆไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมส่วนตัวและที่

ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยที่เหลือที่ว่าหัวหน้างานมีการบริหารที่เป็นธรรม พนักงานมีความเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตอนที่ 2.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆ

จากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กือ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุงาน ตำแหน่งงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน เพื่อต้องการทราบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบในแต่ละด้านแตกต่างกันหรือไม่ พนักงาน

1. พนักงานเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นในด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านลักษณะงาน ไม่แตกต่างกัน กือ อายุในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ส่วนด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน พนักงานเพศชายมีความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการทำงานทุกด้านไม่ต่างกันกือ พนักงานทุกช่วงอายุมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าอายุของพนักงานไม่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆของพนักงานบริษัท เพิสดำรง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

3. พนักงานที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นในด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพนักงานที่มีสถานภาพสมรส มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในสองด้านนี้มากกว่าพนักงานที่มีสถานภาพเป็นโสด ส่วนในด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน และด้านลักษณะงาน จากการศึกษา พนักงานที่สองสถานภาพมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันกือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกัน

4. พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พนักงานที่มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในทุกด้านไม่ต่างกัน กือ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าระดับการศึกษาของพนักงานไม่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆ

5. จากการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานและด้านผู้นำแตกต่างกัน โดยพนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับความเห็นด้วยในด้านผู้นำมากกว่าพนักงานที่มีอายุงานตั้งแต่ 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี , มีอายุงานตั้งแต่ 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี และอายุงานมากกว่า 5 ปี ส่วนในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน พบว่า พนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่า พนักงานที่มีอายุงานตั้งแต่ 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี และอายุงานมากกว่า 5 ปี เช่นกัน ส่วนความคิดเห็นของพนักงานต่อด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมในองค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน พบว่าพนักงานทุกกลุ่มอายุงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากไม่แตกต่างกัน

6. พนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีเพียงความคิดเห็นต่อด้านลักษณะงานที่แตกต่างกัน ซึ่งพนักงานที่เป็นหัวหน้ามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานระดับปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นต่อด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านผู้นำ ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน พบว่าพนักงานทุกตำแหน่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากไม่แตกต่างกัน

7. จากการศึกษานี้พบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นในด้านผู้นำ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป ส่วนในด้านลักษณะงาน ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กรและด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานพบว่าพนักงานทุกกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากไม่ต่างกัน

ตอนที่ 2.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน

ผลการเปรียบเทียบระดับความสุขในการทำงานระหว่างตัวแปรอิสระด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุงาน ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับดัชนีปรีดามซึ่งได้แก่ ความสุขในการทำงานด้านภาพรวม พบว่า พนักงานที่มีความแตกต่างในปัจจัยดังกล่าว มีความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน โดยภาพรวมพบว่าพนักงานมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงไม่ต่างกัน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณระหว่างความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการทำงานทั้งในด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความสุขในการทำงานของพนักงานในภาพรวม

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณแบบขั้นตอน พบว่าตัวแปรอิสระ5 ตัวแปรได้แก่องค์ประกอบในด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กรและด้านลักษณะงาน มีเพียงตัวแปรอิสระ4 ตัวแปร ซึ่งก็คือ องค์ประกอบใน 4 ด้านนี้ได้แก่ องค์ประกอบด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านลักษณะงานที่สามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของพนักงาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งองค์ประกอบด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน สามารถอธิบายหรือทำนายความสุขในการทำงาน ได้ร้อยละ 59.4 และเมื่อเพิ่มองค์ประกอบในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานสามารถอธิบายความสุข ได้เป็นร้อยละ 70.6 ในขณะที่ถ้าเพิ่มองค์ประกอบด้านค่านิยมร่วมขององค์กรจะสามารถอธิบายความสุข ได้ร้อยละ 76.2 และเมื่อเพิ่มองค์ประกอบด้านลักษณะงานจะพบว่าสามารถอธิบายความสุข ได้ร้อยละ 77.4 นั่นคือองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความสุขในการทำงาน ได้ทั้งหมดร้อยละ 77.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=5.541$, $p-value = 0.020$) ส่วนองค์ประกอบด้านผู้นำพบว่าไม่สามารถอธิบายหรือทำนายความสุขในการทำงาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยขององค์ประกอบในด้านต่างๆ ในรูปแบบมาตรฐาน (Beta) พบว่าองค์ประกอบในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานมีค่าสูงที่สุด คือ 0.326 ($Beta = 0.326$) รองลงมาคือองค์ประกอบด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ($Beta = 0.284$) ถัดมาคือองค์ประกอบด้านค่านิยมร่วมขององค์กร ($Beta = 0.271$) และด้านลักษณะงาน ($Beta = 0.167$) ตามลำดับ ดังนี้สรุปได้ว่าองค์ประกอบในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน มีส่วนร่วมในการทำนายระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน ได้มากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านลักษณะงาน ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพลสท์ครัค จำกัด จังหวัดเชียงใหม่” พนว่ามีประเด็นที่สำคัญหลายประดิษฐ์ที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลต่อความสุขในการทำงานและระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆ

จากการศึกษา พนว่าโดยรวมพนักงานบริษัท เพลสท์ครัค จำกัด จังหวัดเชียงใหม่มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง และปัจจัยส่วนบุคคลต่างๆไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน แต่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของอภิชาต ภู่พานิช (2551) ที่ศึกษาการใช้ดัชนีวัดระดับความสุขในการทำงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจิต เลิศวิญญาณมงคล (2547) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ พนว่า ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกันในประเด็นที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่งงานและอาชญากรรมของพนักงานที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน เนื่องจากในการศึกษานี้ผลการศึกษาที่ได้พบว่าความต่างกันในเรื่องของปัจจัยส่วนบุคคลด้านดังกล่าวไม่พบความแตกต่างของความสุขในการทำงานของพนักงาน แต่ในการศึกษาของอภิชาต ภู่พานิช(2551) และจิต เลิศวิญญาณมงคล (2547) พนว่าเพศมีผลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน กล่าวคือ เพศที่ต่างกันจะมีระดับความสุขในการทำงานที่แตกต่างกัน โดยพนักงานเพศหญิงมีความสุขมากกว่าเพศชาย ซึ่งอธิบายว่าเพศหญิงมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าเพศชาย เนื่องจากเพศหญิงมีความต้องการด้านการเงิน และความทะเยอทะยานทางอาชีพน้อยกว่าเพศชาย ส่วนในปัจจัยด้านอายุ พนว่า อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน เพราะจากการศึกษาของทั้งสองจิต เลิศวิญญาณมงคล (2547) และอภิชาต ภู่พานิช(2551) พนว่าช่วงอายุมีผลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน ผู้ที่มีช่วงอายุ 20-34 ปี จะมีความสุขในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีช่วงอายุ 35-49 ปี แต่ในการศึกษานี้ พนว่าพนักงานทุกช่วงอายุมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประทุมพิพิธ เกตุแก้ว(2551) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณลักษณะงาน ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานพยาบาลผ่าตัด ที่พบว่าปัจจัยด้านอายุไม่มีผลทำให้ระดับความสุขในการทำงานของพนักงานแตกต่างกัน ซึ่งอธิบายว่า ความสุขในการทำงานเป็นความรู้สึกภายในตัวบุคคล สามารถเกิดขึ้น

และเปลี่ยนแปลงได้ทุกเวลา ไม่จำเป็นต้องเกิดมากหรือน้อยในช่วงอายุใดอายุหนึ่ง พนักงานรู้สึกเป็นสุขได้เมื่อได้รับรู้ว่างานที่ทำมีความสำคัญ มีความรับผิดชอบต่องาน มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานไปในทางที่ดี รู้สึกสนุกและมีความสุขเวลาที่ได้อยู่ในที่ทำงาน มีเป้าหมายเดียวกับองค์กร ก็กล่าวให้เกิดความสุขในการทำงานได้ เช่นเดียวกันกับในการศึกษานี้ เพราะหากพนักงานทุกคนมีความคิดเห็นตั้งอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กรและด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน ก็จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความสุขในการทำงานได้ เช่นกัน เมื่อพนักงานเหล่านี้จะมีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

พนักงานที่มีอายุงานและตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน เนื่องจากผลของการศึกษานี้ พบว่า พนักงานดังกล่าวมีความสุขในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของจิต เลิศวิญญุลย์มงคล (2547) ที่พบว่า ผู้ที่มีอายุงานมากกว่าจะมีความสุขในการทำงานมากกว่า โดยอธิบายว่าผู้ที่มีอายุงานมากจะมีประสบการณ์ทักษะในการทำงานและดำเนินชีวิต สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี สามารถปรับตัวกับสภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้มากกว่า อีกทั้งยังยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นมาใหม่ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่เพิ่งเริ่มเข้ามาทำงานจึงทำให้มีความสุขในการทำงานที่มากกว่า ในขณะที่ผู้ที่เพิ่งเข้ามาทำงานได้ไม่นานมีอายุงานน้อยยังอยู่ในช่วงของการปรับตัวให้เข้ากับงาน เพื่อร่วมงาน และสภาพแวดล้อมอาจทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวลก็อาจจะนำมาสู่การไม่มีความสุขในการทำงานของพนักงาน และสามารถอธิบายได้ เช่นเดียวกันกับปัจจัยด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสุขในการทำงานที่แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีตำแหน่งงานในระดับที่สูงกว่าจะมีความสุขในการทำงานมากกว่าผู้ที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า โดยจงจิต เลิศวิญญุลย์มงคล (2547) จ้างว่าบุคคลที่มีตำแหน่งงานสูงหรือบุคคลที่มีตำแหน่งงานในระดับหัวหน้างาน หรือผู้บริหารจะมีอายุการทำงานมาแล้วเป็นส่วนมาก ก็จะทำให้มีประสบการณ์และทักษะในการจัดการกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ดี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ได้ดีกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานที่ต่ำกว่า ทำให้ผู้ที่มีตำแหน่งงานที่สูงกว่ามีความสุขในการทำงานมากกว่า จึงพบว่าไม่สอดคล้องกับการศึกษานี้ เนื่องจากผลของการศึกษาระดับนี้ พบว่า พนักงานทุกตำแหน่งงานและอายุงานมีความสุขในการทำงาน อยู่ในระดับสูงไม่ต่างกัน แต่สำหรับในด้านความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านต่างๆ พบว่า พนักงานที่มีตำแหน่งงานในการทำงานที่ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านลักษณะงานแตกต่างกัน โดยพนักงานระดับหัวหน้างานจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานระดับปฏิบัติการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสามารถอธิบายได้จาก ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหัวหน้างานได้ทำงานที่มีความหลากหลาย ท้าทายต่อความสามารถ มีอำนาจการ

ตัดสินใจในการทำงาน รวมถึงหน้าที่ที่ได้รับมีความเด่นชัดกว่า และมีความเข้าใจถึงความสำคัญในงานที่รับผิดชอบมากกว่าผู้ที่อยู่ในระดับปฏิบัติการ จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้พนักงานในระดับหัวหน้างานและปฏิบัติการมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้แตกต่างกัน

ส่วนความต่างในด้านระดับการศึกษาของพนักงานในการศึกษานี้ พบว่า พนักงานทุกระดับการศึกษามีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงไม่แตกต่างกัน รวมทั้งความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านก็พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษานี้ประชากรเกือบทั้งหมดมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จึงทำให้จำนวนประชากรในกลุ่มการศึกษาระดับอื่นมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลทำให้มีอ่อนไหวในการจำแนกตัว อีกทั้งความสุขในการทำงานนี้ไม่ได้มาจากการศึกษาเพียงอย่างเดียว อาจมีปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานก็ได้ เช่น ปัจจัยแทรกซ้อนอย่างอื่นที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานแต่ไม่ได้มีการศึกษาในครั้งนี้ และผลการศึกษาระดับนี้สนับสนุนว่าแม้ระดับการศึกษาของพนักงานจะแตกต่างกันแต่ความสุขในการทำงานของพนักงานไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยสุดท้าย คือ ความต่างกันในเรื่องรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าพนักงานทุกระดับรายได้มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าความสุขในการทำงานของมนุษย์ ปัจจัยในด้านเงินหรือรายได้ก็ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้พนักงานเกิดความสุขในการทำงาน หากแต่พนักงานมีความพึงพอใจในระดับของรายได้ที่เหมาะสมกับตำแหน่งความรับผิดชอบในงานของตนเอง มีความสุข รู้สึกสนุกเวลาที่ได้ทำงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรพนักงาน ก็จะสามารถเกิดความสุขในการทำงานได้โดยที่ปัจจัยด้านรายได้ไม่มีผลต่อความสุขในการทำงาน

5.2.2 ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน

พบว่าในภาพรวมของพนักงานบริษัท เฟิร์สท์ครั้ง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการทำงานทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ด้านลักษณะงาน ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากัน 3.43, 4.02 , 3.49 , 3.70 และ 3.70 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานมีคะแนนค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ความคิดเห็นในด้านค่านิยมร่วมขององค์กรและด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน ถัดมาเป็นด้านลักษณะงาน และท้ายสุดคือด้านผู้นำ

จากการศึกษานี้ พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานมีคะแนนสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอภิชาต ภู่พานิช (2551) ที่พบว่า ทัศนะของความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในหน่วยงาน เช่นเดียวกันกับผลการศึกษาของประพุฒพิพิพัฒ เกตุแก้ว (2551) ที่พบว่าบุคลากรมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงเนื่องจากมีคะแนนค่าเฉลี่ยในด้านการติดต่อสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Seligman ที่ว่าความสัมพันธ์ในที่ทำงานเป็นส่วนสำคัญอีก一方面 ของความสุขในการทำงาน โดยความสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงานนำไปสู่ความสุขในการทำงาน เนื่องจากมนุษย์เรา มีความต้องการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง ต้องการความสัมพันธ์ในเชิงสร้างสรรค์ และต้องการความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในสังคมที่อยู่เพื่อรักษาความเป็นอยู่ที่ดีของตนเองไว้ และเมื่อพิจารณาปัจจัยอย่างในองค์ประกอบด้านนี้ที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ได้แก่ ปัจจัยอย่างเพื่อนร่วมงานมีความเอื้ออาทรต่อท่าน ให้ความใส่ใจท่าน และท่านมีความสุขรู้สึกดีสนูก เมื่อยู่กับเพื่อนร่วมงานของท่าน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Diener (2003) ที่ว่าคนเราต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่ม การมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เพราะนั่นถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานของความต้องการของมนุษย์ จึงสรุปได้ว่าผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะประสบความสำเร็จในการทำงานและมีความสุขมากกว่าผู้ที่ขาดสัมพันธภาพในการทำงาน ดังนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าความสัมพันธ์ในที่ทำงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อความสุขในการทำงานด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของคนในองค์กร

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของพนักงานที่ได้คะแนนรองลงจากด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน คือ ด้านค่านิยมร่วมขององค์กรและด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งจากการศึกษานี้พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานในด้านค่านิยมร่วมขององค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาลงรายละเอียดถึงปัจจัยอย่างพนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เกือบทุกปัจจัยอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรวมศิริ เมนะ โพธิ (2550) ที่ทำการศึกษาเรื่อง เครื่องมือวัดการทำงานอย่างมีความสุข กรณีศึกษานักศึกษา ระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยได้ผลว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านค่านิยมร่วมขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากเกือบทุกปัจจัยเช่นกัน อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความสุขในการทำงานที่ได้รับจากด้านนี้อยู่ในระดับสูง และจากการผลของการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยอย่างที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นน้อยเมื่อเทียบกับปัจจัยอย่างตัวอื่นๆ คือ ปัจจัยอย่างที่ว่า พนักงานรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสำคัญหรือมีความหมายต่อองค์กร ที่พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้สึกของพนักงานที่ว่าไม่ได้รับการยอมรับหรือไม่มีความหมายต่อองค์กรหรือจากสังคม จะส่งผลทำให้พนักงานขาดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าทำให้พนักงานไม่ได้มีเป้าหมายเดียวกันกับองค์กร จนอาจทำให้พนักงานขาดความสุขในการทำงานได้ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับพนักงานในประเด็นนี้ โดยอาจจะมีการเขียนถึงคุณค่าที่องค์กรได้รับจากพนักงานเหล่านี้ มีการกล่าวชมเชยพนักงานที่มีผลงานที่ดีต่อหน้าพนักงานทั่วไป เพื่อที่พนักงานเหล่านั้นจะได้รู้สึกถึงคุณค่าที่ตนเองมีต่อองค์กร เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ตลอดจนความพึงพอใจในชีวิตที่เพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้พนักงานเกิดความสุขในการทำงานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรมากขึ้น เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ถือว่ามีผลทางด้านจิตใจของพนักงาน เพราะการรู้ว่าตนเองมีคุณค่ามีความหมายต่อองค์กรทำให้พนักงานมีความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อกระบวนการทางความคิด การตั้งเป้าหมายและการวางแผนในการทำงานจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วยซึ่งนำไปสู่ความสุขในการทำงานของพนักงาน ส่วนความคิดเห็นของพนักงานในด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน พ布ว่าพนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยปัจจัยอย่างที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ได้แก่ การได้อยู่ในสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและใจ ซึ่งพบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของรวมศิริ เมนะ โพธิ (2550) ที่พบว่าความคิดเห็นในปัจจัยอย่างที่ว่าการได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ส่งเสริมสุขภาพทางกายและใจมีส่วนทำให้เกิดความสุขในการทำงานในด้านคุณภาพชีวิตสูงที่สุดรวมทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของอภิชาต ภู่พานิช(2551) ที่พบว่าบุคลากรมีภาพรวมทัศนะต่อความสุขในด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานและสภาพการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและความสุขของพนักงานอยู่ในระดับสูงด้วยเช่นกัน โดยอธิบายว่าปัจจัยอย่าง

ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี จะเป็นตัวส่งเสริมให้มีสุขภาพทางกายและใจที่ดี เพราะ สภาพแวดล้อมรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน สวัสดิการที่ดี เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้มุ่ยเกิด ความพึงพอใจในการทำงาน ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องานรวมถึงลดปัญหาอุปสรรคที่จะส่งผล กระทบต่องานได้ในหลายด้านอีกด้วย ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีจะนำมาสู่ความสุขในการทำงานที่เพิ่ม สูงขึ้น

ส่วนด้านลักษณะงาน จากผลการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงาน ในด้านลักษณะงานพบว่าโดยรวม พนักงานบริษัทฟิสท์ครัว จำกัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น ด้วยมาก โดยปัจจัยอย่างที่พบว่าพนักงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ได้แก่ งานที่ทำในปัจจุบัน ต้องใช้ความรับผิดชอบเป็นอย่างมาก มีเข้าใจถึงความสำคัญของงานที่รับผิดชอบ หน้าที่ที่ รับผิดชอบในปัจจุบันมีความเด่นชัด และมีความสามารถควบคุมงานที่ทำได้ด้วยตัวเอง ซึ่งพบว่า สองคล้องกับการศึกษาของประทุมพิพัย เกตุแก้ว (2551) ที่ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้คุณลักษณะงาน ความสามารถในการแข็งแกร่งและฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงาน ของพยาบาลงานพยาบาลผู้ตัด ที่พบว่าบุคคลที่มีความสุขในการทำงานจะมีการรับรู้คุณลักษณะ ของงานอยู่ในระดับสูง โดยการรับรู้คุณลักษณะของงานก็คือ การรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของงาน ที่ปฏิบัติอยู่ ว่าเป็นงานที่มีทักษะที่หลากหลายเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ เป็นงานที่มี ความสำคัญมีคุณค่า มีความสามารถในการควบคุมงานตลอดจนรับรู้ถึงผลที่เกิดจากการที่ รับผิดชอบด้วย ก่อให้เกิดความพึงพอใจในงาน มีผลลัพธ์การทำงานไปในทางบวก ทำให้รู้สึกมี คุณค่าในชีวิตเกิดความภาคภูมิใจตลอดจนเกิดความสุขในการทำงาน

และสุดท้าย ความคิดเห็นของพนักงานในด้านผู้นำ จากผลศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านอื่น โดยเมื่อพิจารณาในปัจจัยอย พบว่า ปัจจัยอย่างในด้านผู้นำหรือหัวหน้างานยังไม่เปิดเผยและทำให้โปรดังใจให้กับ พนักงานทั้งองค์กรได้ การสื่อสารกับพนักงานยังไม่เปิดเผยและทำให้โปรดังใจให้กับ พนักงานทั้งองค์กรได้ การสื่อสารกับพนักงานยังไม่เปิดเผยและทำให้โปรดังใจให้กับ พนักงานทั้งองค์กรได้ การสื่อสารกับพนักงานเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จได้ หรือมี ความเห็นว่าหัวหน้างานหรือผู้นำยังไม่สามารถดึงศักยภาพในตัวพนักงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการให้ความสำคัญและสามารถจัดการความสำเร็จของลูกน้องได้ เป็น ปัจจัยอย่างที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยกว่าปัจจัยอย่างอื่นๆ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า โดยปกติมนุษย์ ยอมแสวงหาความเป็นอิสระ เพาะทำให้มีสิทธิเสรีภาพพื้นจากพันธนาการที่ทำให้รู้สึกอึดอัด หรือขาดความเป็นตัวของตัวเอง หากองค์กรมีนโยบายการบริหารงานที่มีการกระจายอำนาจ ให้ อิสระในการตัดสินใจในการแก้ปัญางานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้พนักงานมีอิสระในการทำงานในขอบเขตของตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถควบคุมการกระทำการของตนเองได้

อย่างอิสระ ทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกและความภาคภูมิใจในงาน ส่งผลมาถึงความคิดเห็นของพนักงานในด้านลักษณะงานอีกด้วย เพราะทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงาน ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับการยอมรับจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน และการที่มีคนเห็นคุณค่าในความสามารถของ ragazzi นำมาร่วมกันชี้ความสุขในการทำงานของพนักงาน

5.3 ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพิสดำรง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่” ผู้ศึกษาได้ค้นพบประเด็น ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพิสดำรง จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับสูง และปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพิสดำรง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นผู้บริหารควรที่จะคำนึงถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบอื่นๆ ที่อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงานของพนักงาน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่สามารถก่อให้เกิดความสุขในการทำงานของพนักงานได้เป็นอย่างดี

2. จากผลการศึกษา พบว่า พนักงานเพศชายมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานเพศหญิง ซึ่งปัจจัยอย่างที่ทำให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของพนักงานทั้งสองเพศที่แตกต่างกัน คือปัจจัยอย่างที่ว่า ในที่ทำงานมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและใจ ซึ่งสามารถอธิบายได้จากเพศชายมีความเป็นอยู่ที่เรียนจ่ายมากกว่าเพศหญิง เกิดความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมได้ง่ายกว่า ประกอบกับเพศชายไม่ค่อยมีนิสัยจุกจิกหรือเรื่องมาก จึงอาจทำให้มีคะแนนความคิดเห็นในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง ดังนั้นถ้าองค์กรพบว่าเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยอย่างในด้านนี้น้อยอยู่ก็ควรที่จะหาสาเหตุเพื่อทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานและความสุขในการทำงานของพนักงานต่อไปได้

3. จากผลการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นในด้านผู้นำอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานในอายุงานช่วงอื่นๆ โดยเมื่อพิจารณาที่ปัจจัยอย่างในองค์ประกอบด้านผู้นำ พบว่าปัจจัยอย่างที่พนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่าพนักงานในช่วงอายุอื่นๆ ได้แก่ หัวหน้างานของท่านสามารถสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับพนักงานทั้งองค์กร หัวหน้างานของท่านสามารถสร้างความรู้สึกให้พนักงานตระหนักถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมร่วมขององค์กร หัวหน้างานของท่านสร้างการสื่อสารแบบสองทางที่เปิดเผยและโปร่งใสให้เกิดขึ้นในองค์กร หัวหน้างานของท่านสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานในองค์กรเพื่อให้เข้าเหล่านี้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวหน้างานของท่านสามารถดึงศักยภาพของท่านออกมามาเพื่อให้ท่านสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และหัวหน้างานของท่านเป็นบุคคลที่เน้นในเรื่องของการกระจายอำนาจให้กับพนักงานในการทำภารกิจและหน้าที่ต่างๆเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นเราควรจะมีวิธีในการส่งเสริมให้พนักงานที่มีอายุงานมากกว่า 1 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านนี้มากขึ้น เช่นกัน ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องลงรายละเอียดพิจารณาถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวที่แท้จริงว่าพบตรงส่วนไหนบ้าง เช่นในด้านการสื่อสารที่ไม่โปรดังใจหรือเปิดเผยก็อาจจะแก้ไขโดยให้มีการทำเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานระหว่างหัวหน้างานและลูกน้องรวมถึงแต่ละหน่วยงานให้มีความชัดเจนกันมากขึ้น

4. จากการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นในด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกว่า พนักงานในกลุ่มอายุงานอื่น เนื่องจากมีความคิดเห็นในปัจจัยอย่างเดียว เพื่อร่วมงานของท่านมีความอ่อนไหวต่อการทำงาน และเพื่อร่วมงานของท่านให้ความสำคัญกับท่านที่มากกว่ากลุ่มช่วงอายุงานอื่นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05 ซึ่งอาจเป็นเพราะพนักงานที่มีอายุการทำงานน้อยจะมีความสามารถในการปรับตัวเข้าบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นที่น่าอึดหรือได้รับความเห็นใจความช่วยเหลือจากพนักงานที่มีอายุงานมากกว่าจึงทำให้ได้รับความเอาใจใส่และความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งพบว่าเป็นสิ่งที่ดีที่พนักงานที่มีอายุงานมากกว่าควรให้ความเอาใจใส่และความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่งพนักงานที่มีอายุงานน้อยจะทำให้พนักงานที่เพิ่งเข้ามาใหม่รู้สึกอบอุ่นและผูกพันกับองค์กรเกิดเป็นความรักและภักดีกับองค์กร ทำให้พนักงานเหล่านี้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีเป้าหมายและตั้นยิ่งเดียวทันกับองค์กร ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสนใจในการคูณและพนักงานใหม่ที่เพิ่งเข้ามาทำงานในองค์กรเพื่อทำให้พนักงานเหล่านี้เกิดความสุขในการทำงาน ตลอดจนพัฒนาไปสู่ความผูกพันต่องานและองค์กรในที่สุด

5. จากการศึกษาด้านระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในด้านลักษณะงาน พบว่าปัจจัยอย่างที่พนักงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำกว่าปัจจัยอย่างตัวอื่นๆ ได้แก่ ความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน ซึ่งพบว่าการที่พนักงานมีความไม่แน่ใจในความก้าวหน้าในอาชีพหรือความสงสัยข้อดีในอนาคตของตนเอง อาจทำให้พนักงานขาดความกระตือรือร้น และจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน ไม่มีความสุขในการทำงาน รู้สึกไม่อยากรажและเกิดความเบื่อหน่าย เนื่องจากไม่เห็นถึงความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของตน และไม่มีเป้าหมายในชีวิตการทำงาน ซึ่งหากปล่อยปัญหาให้เกิดทิ้งไว้อาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อตัวองค์กรมากยิ่งขึ้น และพนักงานเหล่านี้ก็พร้อมที่จะทิ้งองค์กรไปได้ทุกเมื่อหากมีองค์กรอื่นที่น่าสนใจอาชีพมากกว่า ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญในเรื่อง ความก้าวหน้าในสายอาชีพของพนักงาน ควรมีการสื่อสารแจ้งให้กับพนักงานทุกคนได้ทราบอย่างทั่วถึงว่าในแต่ละสายงาน มีความก้าวหน้าไปสู่

ระดับได้ได้บ้าง แต่ละระดับต้องการคุณสมบัติของบุคลากรแบบใด และมีข้อตอนสู่ความสำเร็จได้อย่างไร เพื่อทำให้พนักงานเหล่านี้มีแรงบันดาลใจรวมถึงมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน พนักงานก็จะมีผลงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้ก้าวสู่ตำแหน่งงานที่สูงกว่า ซึ่งสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นล้วนแล้วแต่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งสิ้น

6. จากการศึกษาพบว่าอีกปัจจัยอย่างหนึ่งที่พนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความไม่มีมิตรสัมภาระในงานรวมถึงอำนาจในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบ อาจทำให้พนักงานรู้สึกเบื่อหน่าย รวมถึงขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ตลอดจนความสุขในการทำงานตามมาได้ ทำให้เกิดผลงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและส่งผลเสียหายต่อองค์กรในด้านอื่นๆตามมา ซึ่งวิธีแก้ปัญหานี้ด้านนี้รวมถึงช่วยส่งเสริมให้เกิดความสุขในการทำงานเพิ่มขึ้น เช่น องค์กรควรมีนโยบายรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งรับฟังปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่มาจากลูกค้าหรือจากระบบทหารงานขององค์กรเนื่องจากพนักงานเหล่านี้เป็นผู้คิดต่อ กับลูกค้าโดยตรง หรือมีประสบการณ์จากหน้างานโดยตรงสามารถเข้าใจปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งให้พนักงานร่วมเสนอแนวทางในการปัญหานี้ด้วย โดยองค์กรอาจให้พนักงานเสนอความคิดเห็นกับหัวหน้างานของตนหรือเสนอความคิดผ่านระบบการสื่อสารของบริษัท ซึ่งการท่องค์กรรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานย่อมทำให้องค์กรสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงเพื่อทำให้การบริหารงานต่างๆมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เกิดปัญหานี้ในการทำงานน้อยลง พนักงานภายนอกองค์กรมีความสุขในระดับที่เพิ่มสูงขึ้น

7. จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานต่อองค์ประกอบในการทำงานทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เพิ่สห์ดรัก จำกัด ดังนี้ผู้บริหารควรหาแนวทางเพื่อรักษาและส่งเสริมความสุขในการทำงานของพนักงาน และสร้างสรรค์บรรยายกาศที่เป็นสุนในการทำงานให้เพิ่มขึ้นต่อไป โดยการสร้างการทำงานที่มีความสุขให้เกิดขึ้น ได้นั้นองค์กรจะต้องเริ่มต้นจากการสร้างพนักงานให้เป็นบุคคลที่มีทัศนคติที่ดี กับองค์กร หลังจากนั้นองค์กรจะต้องสื่อภาพของเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ขององค์กร ให้กับพนักงานทุกคนทราบ และตระหนักรถึง ซึ่งจะเป็นผลดีอย่างยิ่งถ้าองค์กรจะให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกผูกพันกับองค์กรต่อไป ในเรื่องของการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับองค์กร ทั้งนี้ผู้นำจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับพนักงานในทุกๆส่วน และทุกๆคนเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งชนชั้นการทำงาน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ องค์กรต้องสร้างทัศนคติที่ดีให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น

ในเรื่องของงานที่ทำหรือองค์กรและรวมถึงเป้าหมายขององค์กร โดยอาจจะให้พนักงานที่มีความสนใจในงานนั้นทำงานที่ตนเองรัก ชอบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้น ที่สำคัญสังคมในที่ทำงาน เพื่อนร่วมงานเกิดการยอมรับให้ความสำคัญนับถือในความสามารถกับทุกๆคน ดังนั้น การทำงานอย่างมีความสุขจะเกิดขึ้นได้เมื่อทุกคนในองค์กรมีความรัก ให้เกียรติกัน เคารพและหวังดีต่อกัน เพื่อไปถึงเป้าหมายร่วมกันของทั้งองค์กรและตนเองเพื่อสร้างผลิตผลที่ยั่งยืนต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบหรือปัจจัยอื่นๆที่อาจมีผลต่อความสุขในการทำงาน เช่น เชาว์อาร์มล์ แรงจูงใจในการทำงาน การมองโลกในแง่ดี ความสามารถในการแพะเชี่ยว กับ อุปสรรค และการรับรู้คุณค่าในตัวเอง เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมแบบอื่น ที่ไม่ใช่การเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้นและทำให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นด้วย